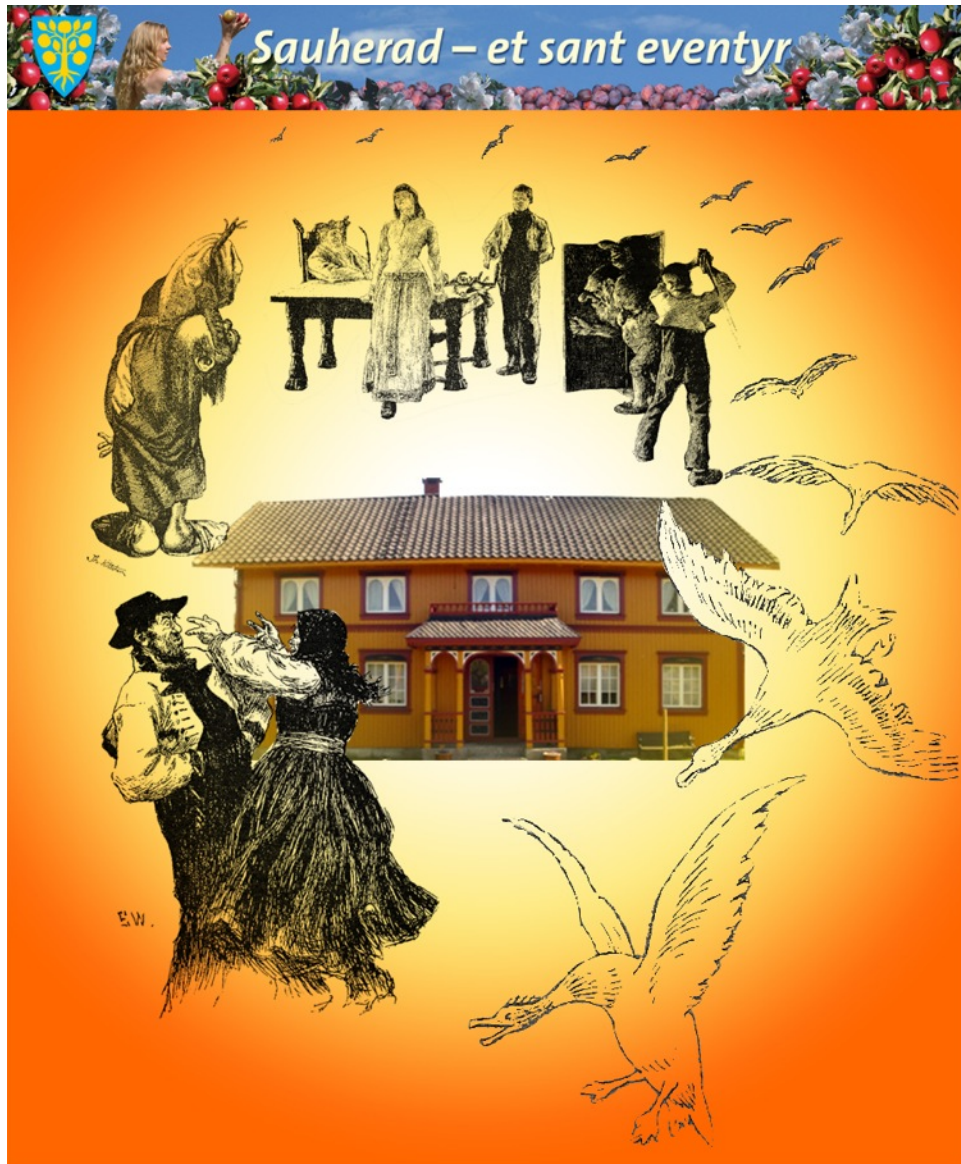

The Kittelsen

Eventyrteiknarane

Evjuspelet 2010
av
Roar A. Klever Bøye

www.evjuspelet.no

11. juli, 12. juli og 13. juli 2010

Plakatdesign:

www.kulturhjelpen.no

Th. Kittelsen

Utgave juli 2010

Theodor Kittelsen

Rolleliste:

Kittelsen, Theodor

Werenskiold, Erik
Werenskiold, Sofie

Stadskleiv, Torleiv
Egedius, Halvdan

Felespiller Flatland
Folkedansere i Gråtrøyer og Beltestakker

Thomesen, Ole
Servitør
Inga/Prinsessa

Vasstrollet/Trollet

Moen, Ragnhild
Gunheim, Christoffer
Moen, Hans Ibsen
Gunheim, Hans
Lindheim, Anund
Lindheimsmoen, Knut
Gunheim, Rollef Hansson
Kaasa, Gunleik
Kari og Ragnhild Moen

Seterjentene:
Tone
Ingeborg
Anne

Kor av bønder
Pesta
Kusma
Krilla

Statistroller:
Fanden
Futen
"Somme kjerringer er slike": Mannen og Kjerringa
Trollkjerringa fra Smørbukk
"Følgesvennen": Presten
"Herremannsbruden: Herremannen og "bruden"
Figurer fra "Har dyrene sjel"

Th. Thomesen

Forspill

(Evjutunet: Til venstre hovedhuset som tjener som Skrivargarden i scene 3. Til høyre står stabburet som tjener som seter til seterscenen. Aktivitet i Skrivargarden. Thomesen sender av gårde en hest og kjerre for å hente Werenskiold.)

Prinsessa og Trollet/Sofie og Werenskiold ankommer Skrivargarden

(Inga ut kleddt som Kongsdatteren i "Følgesvennen". Hun klipper til stilkene på en blomst med en stor saks.)

THOMESSEN

Nei, men Inga. Har du vært og rotet i kleskottet på loftet.

INGA

Ja er jeg ikke fin?

THOMESSEN

Visste du at Werenskiold fikk laget den etter gamle mønstre. Han overlater ingenting til tilfeldighetene.

Men Inga. Dette har vi ikke tid til. Vi venter gjester i dag.

INGA

Nettopp derfor. Jeg vil han skal legge merke til meg.

THOMESSEN

Erik? Nei, slutt med tøys. Inn og skifte. De kan være her hvert øyeblikk.

INGA

Men, herr Thomesen se det for deg...

*Til værs til værs
Over berg over dal
Fly min bukk, ta meg fram
Til min kjærestes sal*

*Til værs til værs
Over mønsås og spir
Over land, over vann
Gjennom luften vi glir*

*En ny frier skal dø
For min prøve er hard
Han er gild han er fin
En ung vakker kar*

*men mitt troll venter meg
Alt blir fint alt blir bra
For min flukt er til deg
Det er deg jeg vil ha*

(På en benk alá tegningen til Werenskiold)

Hvis du gjemmer min saks og

Th. Thomesen

*Mitt næste, min hemmelighet
Du vil vinne mitt hjerte
Mitt løfte om kjærlighet*

*En ny frier skal dø
For min prøve er hard
Han er gild han er fin
En ung vakker kar*

*men mitt troll venter meg
Alt blir fint alt blir bra
For min flukt er til deg
Det er deg jeg vil ha*

THOMESSEN

Godt forsøk. Men det var nå ikke slik det gikk i eventyret. Trollet ble hodeløst. Og det blir du snart også om du ikke....

SOFIE

Onkel!

THOMESSEN

Se her kommer de alt. Der har vi jo min kjære niese, Sofie. Skynd deg å skifte.

(Statister over scenen med daglige gjøremål som om de var på Gvarvgata. Alle kledd som Werenskioldfigurer. Entré Sofie og Erik Werenskiold med bagasje. De blir mødt av Thomesen.)

THOMESSEN

Velkommen. Og Erik.

WERENSKIOLD

Vær hilset, Thomesen. Scenen på benken minnet meg veldig om et kjent motiv.

THOMESSEN

Du kan spøke. Vår tjenestepike Inga her har det med å spøke.

WERENSKIOLD

Å, det var nå deg jeg la merke til. Du er en sikker modell.

THOMESSEN

(Til Sofie) Håper reisen fra Paris har gått smertefritt.

SOFIE

Jo, takk onkel. Litt strabasiøst er det med flere dager på reise i båt og hestedrosjer, så det er godt å være fremme.

THOMESSEN

Hvor lenge blir dere.

WERENSKIOLD

Noen dager.

(Inga skuffet over at hun ikke ble lagt merke til.)

Th. Kittelsen

THOMESSEN

Takk, takk. Noen dager sa du Erik?

SOFIE

Før vi tar turen til Christiania og Sandvika. Erik vil lage noen tegninger her vet jeg...

THOMESSEN

Men du da Sofie. Du skal vel male noe du også. Hva med å male et landskapsbilde til onkel?

SOFIE

Det kan vel hende, men det er viktig at Erik får arbeidsro.

THOMESSEN

Vel, det skal han få. Likevel synd tiden for kvinner i kunsten ikke er moden enda. En kvinne kan ikke være seg selv. Samfunnet er alt for dominert av menn.

WERENSKIOLD

Men, Oda Krogh gjør seg gjeldende i Christiania vet jeg.

SOFIE

Jeg kan vel ikke måle meg med henne. Nei Erik skal få arbeide og han skal få min fulle støtte.

THOMESSEN

Vel og bra. Jeg synes virkelig du skulle male litt når du er her, Sofie. Eller hva sier du, Erik?

WERENSKIOLD

(Skifter tema)

Du er en god venstremann Thomesen. Hvor mange Stortingsperioder har du.

THOMESSEN

Jeg har nå sittet mine 5 perioder.

SOFIE

Men ikke i år?

THOMESSEN

Nei nå vil jeg heller trekke meg tilbake til min sorenskrivergjerning og huse kunstnere som dere.

WERENSKIOLD

Du skal kanskje huse Kittelsen også? Er han allerede kommet kanskje?

THOMESSEN

Nei

WERENSKIOLD

Vel vel. Han dukker nok opp. Gå inn du Sofie å ta deg en hvil.

Th. Thomsen

SOFIE

Tror kanskje jeg vil følge onkels anmodning og male litt.

WERENSKIOLD

Tror du trenger å hvile deg litt. Det har vært en lang reise.

THOMESSEN

Og du Erik?

WERENSKIOLD

Jeg føler for å se meg rundt på gamle trakter. Følger du med?
(Tar frem tegneblokka si og går i forveien)

THOMESSEN

Gjerne det.

Thomesen organiserer hushjelper som hjelper Sofie inn med bagasjen. Hun lar et staffeli stå igjen. Samtidig blir det på ny liv i Gvarvgata. Statister passerer over scenen. Tre seterjenter, Ingeborg, Anne og Tone passerer Werenskiold. De kjenner ikke kunstneren.

WERENSKIOLD

Unnskyld unge damer. Hva sier dere til at jeg fikk tegne dere?

TONE

Nei takk. Kom la oss gå, Ingeborg. Far ba oss skynde oss.

De går. Sorti.

THOMESSEN kommer

(Til Erik) På leting etter nye modeller? Hva er dine prosjekter for tiden?

WERENSKIOLD

Jeg fortsetter å tegne til eventyrene og sagafortellingene. Ellers maler jeg portretter av professorer, kunstnere....

INGEBORG ombestemmer seg og kommer tilbake.

INGEBORG

Jeg vil. Du kan tegne meg. Men ikke si noe til de andre jentene.

WERENSKIOLD

Det var INGEBORG du het? Jeg liker drakten din. Kan du stå sånn? Sånn ja. Flott.

WERENSKIOLD

(Mens han tegner) Jeg har nettopp laget et portrett av min gode venn Fritjof Nansen.

THOMESSEN

Du verden, polfareren.

WERENSKIOLD

(Til Ingeborg) Snu deg litt den vegen...

Th. Thomsen

THOMESSEN

Portrettene av min niese Sofie føyer seg så fall inn i celeber rekke. Tenk at noen streker på et papir kan få slik verdi.

WERENSKIOLD

Løft haken. Slik ja. Mitt neste prosjekt blir å male Grieg.

THOMESSEN

Komponisten?

WERENSKIOLD

Ja.

THOMESSEN

Der klinger det av fjell og li!

WERENSKIOLD

Ved å la seg inspirere av folkemusikken formidler han folkekulturen. Slik når den norske bonden ut til konsertsalene på kontinentet.

Ferdig med skissen av INGEBORG. Betaler henne en mynt.

Takk!

Hvisker noe til INGEBORG. Hun går.

THOMESSEN

Bonden, ja. Det er vel 7 år siden nå du stod i utkanten av tunet her og malte En bondebegravelse.

WERENSKIOLD

Ja, visst. Modellene bor vel i grendene omkring her fremdeles.

THOMESSEN

Ja, det gjør de og lever som bønder flest og kommer på mitt kontor for å få ordnet sine dokumenter.

WERENSKIOLD

Tenker meg det...

Werenskiold og Kjerringa mot strømmen

Entré et ektepar kledd i gråtrøye og beltestakk. Dette er mannen og kjerringa i "Kjerringa mot strømmen". Werenskiold observerer dem.

MANNEN

Kom la oss gå denne vegen

KJERRINGA

Nei, jeg vil denne vegen

MANNEN

Denne vegen er kortere.

Th. Kittelsen

KJERRINGA

Nei, denne vegen er kortest

MANNEN

Du får det som du vil.

KJERRINGA

Jeg får det vel aldri som jeg vil. Det er du som alltid får det som du vil.

WERENSKIOLD oppsøker KJERRINGA.

WERENSKIOLD

Unnskyld, frue. De kjenner meg kanskje. Erik Werenskiold er navnet. Jeg liker stakken deres. Kunne jeg få lage en tegning...

KJERRINGA

Nei...

WERENSKIOLD

Så du ønsker ikke å bli tegnet.

KJERRINGA

Eg vil bli måla. Måla måla!

THOMESSEN

(Trekker Werenskiold ut av situasjonen. Werenskiold tar seg likevel friheten å tegne paret på avstand.)

MANNEN

(Til Werenskiold)

Det er nå et fint vær i dag

KJERRINGA

Kaller du det fint?

MANNEN

(Til Werenskiold) Orsak! Farvel. (Til Kjerringa) Nå kommer vi til åkeren snart

KJERRINGA

Den ligger da lengre borte.

MANNEN

Vel, nå er den skjær; i morgen får vi ta til å skjære

KJERRINGA

Ja, i morgen kan vi ta på å klippe'n

MANNEN

Hva for noe, skal vi klippe? Skal vi ikke få lov til å skjære heller nå?

KJERRINGA

Den må klippes

Th. Kittelsen

MANNEN

Det er aldri verre enn lite å vite, men du må vel ha gått fra det vesle vettet du har hatt. Har du sett noen har klipt åkeren, du?

KJERRINGA

Lite veit jeg, og lite vil jeg vite, men det veit jeg visst, at åkeren skal en klippe, og ikke skjære.

MANNEN

Nå har jeg hørt det også.

KJERRINGA

Det er ikke noe å røe om, åkeren skal klippes.

MANNEN

De sier for et gammelt ord at god redskap gjør godt arbeid; men det trur jeg nok skal bli rar skur som de klipper med saks. Skal vi slett ikke få lov til å skjære åkeren nå da?

KJERRINGA

Nei, nei – klippe, klippe, klippe.

MANNEN

Nå kommer du her.

(Drar Kjerringa ut av scenen.)

KJERRINGA

Klippe, klippe, klippe, klippe (... helt til Offstage)

MANNEN

Skal vi skjære ... (Helt til offstage)

Werenskiold og Thomesen

THOMESSEN

Som tatt ut av et eventyr

WERENSKIOLD

Som et eventyr.

THOMESSEN

Ja hvordan ble du eventyrtegner.

WERENSKIOLD

(Gamlegata befolkes av Werenskioldfigurer. De oppfører seg som alminnelig befolkning. Vi kjenner igjen Nissen, presten fra "Følgesvennen", Askeladden, Kjerringa mot strømmen med sin Mann, en brudekledt hest og Herremannen, m.fl.)

Jeg er fra en tid

I fra talglys og fyrstikkens tid

Vi satt samlet ved ovnen

Og far hadde fri

Th. Kittelsen

*Og han leste høyt
Det var spenning og vill fantasi
Og vi hungret for eventyr
Troll og magi*

*Tegne eventyr
Når et barns tidsfordriv, blir til kunst og et liv
Tegne eventyr
alltid søke modell, alltid søke motiv*

*Fange Nordmannens lynne og Nordmannens ånd
Grov og frigjort fra kunstige bånd
Da Asbjørnsen ønsket seg illustrasjon
Var jeg kallet, jeg så min misjon*

*Tegne eventyr
Ned til minste detalj, skisse hver bagatell
Tegne eventyr
alltid søke motiv, alltid søke modell*

*Der går Nissen med topplua si
Og en prest med litt livs hykleri*

FØLGESVENNEN:

God dag prest. Kroppen bør vel i kristen jord for å få fred?

PRESTEN

Ingen jorpåkastelse uten betaling.

*Se en Askeladd vilter og fri
Og vår mann der med Kjerringa si*

MANNEN:

Du er gal! Vi skal denne vegen

KJERRINGA:

Denne vegen er kortere

*Se en Herremann vente sin brud
Og der brura kleddt opp i sin skrud*

HERREMANNEN:

Send brura hit! Jeg skal selv ta i mot henne.

(Stor latter når noen leier frem brudekleddt hest. Herremannen skamfull ut.)

*Ja, og selveste i god behold
min herr Thomesen du er mitt troll*

THOMESSEN

(Ler) Ja det skåler vi på

Th. Kittelsen

WERENSKIOLD

Folkelivet er frodig her.

THOMESSEN

Ja helt inn på sorenskriverkontoret er det det. Der har jeg en flaske og to glass stående. La oss gå inn

SCENE : Vasstrollet

(Figurene på Gvarvgata skifter gradvis til å bli Kittelsenfigurer. De blir mer grelle og uvirkelige. Vi kjenner igjen figurer fra "Har dyrene sjel"; Fanden og Futen; Kjerringa fra "Somme kjerringer er slike" på stabburstaket, Trollkjerringa fra Smørbukk er den siste som gjør entré. Uhyggestemming.

KITTELSEN

(Offstage)

Så slipp meg i land da menneske! Vi omflakkende Villfugler må ha plass å flakke på for pokker.

Kittelsen kommer inn på scenen med en koffert med malersaker og et staffeli. Han tar fram tegneblokka.

KITTELSEN

*Alle bilder i hodet de vil jeg få ned
Gjennom blyanten lar jeg det skje
Selv om malere fnyser av illustrasjon
er jeg kallet, jeg ser min misjon*

*Tegne eventyr
Se hver nye figur, vokse fram og få liv
Tegne eventyr
alltid søke modell, alltid søke motiv*

*Se slikt opptog! Man ler seg ihjel!
Man undrer "Har dyrene sjel?"
Jeg ser for meg hvordan det ser ut
Rett i mot kommer fanden og fut*

MANN1

Der ser du futen vår!

MANN2:

Gi Fanden hadde'n lys levende

*Opp på taket det merkeligste dyr
Mannen sikter men dyret forbyr*

KONA

(På taket av Stabburet. Mann nedenfor og sikter med bøsse)
Å skyt ikke! Det er meg!

Th. Kittelsen

MANNEN

Er det deg, så stå ikke der som ei geit. Kom ned å gjør regnskap for deg, Kjerring!

(til orkesteret) *Spill opp noe lystig i moll
Snakk om kjerringer her kommer troll*

(Et stort vasstroll dukker opp med et brøl bak publikum.)

VASSTROLLET

Sitter du her hos min brud?

KITTELSEN

Ha ha! Ka farsken! Har du sett. Trollskap i hjertet av Telemark! "Sitter du her hos min brud". Hvordan var nå dette, da.....Det er ikke mer din enn min.

VASSTROLLET

Det skal vi nappes om

KITTELSEN

Ja nok. Hest opp og spenn, hund opp og bit, sverd fram og hogg.

VASSTROLLET

Aaahrg! Nu kan du spytte mig i kjæften en gang til, om du lyster.

KITTELSEN

Vel var det fuktig på båten, men ikke så ille. Se å komme deg tilbake til Lofoten. Det er der du hører til og der jeg så deg første gang.

VASSTROLLET

Aaaargh! Gi meg jomfrukjøtt.

KITTELSEN

Jomfrukjøtt!? Har ikke noe å gi deg. Jeg er her for å søke mine røtter, ikke pikeben. Jeg er godt gift nå. Ellers takk...og for øvrig har jeg nok en gang fanget deg på mitt papir. Stygge Vasstroll.

(Trollet forsvinner med et brøl. Sorti Kittelsen og ensemblen)

SOFIE

SOFIE kommer inn med et uferdig maleri. Hun har malersaker. Setter opp stativet og begynner å jobbe med bildet. Entré THOMESSEN

THOMESSEN

Det gleder meg virkelig å se deg arbeide, Sofie. Hva er det du maler?

SOFIE

Å, det er nå bare et motiv jeg holdt på med fra sist sommer. Utsikten er så vakker her. Jeg ville fange noe av den.

THOMESSEN

Dette er flott! Lyse fine farger.

SOFIE

Th. Thomsen

Jeg forsøker å følge med i tiden jeg også.

THOMESSEN

Tiden! Og hva dikterer tiden?

SOFIE

Den dikterer ikke. Det befriende nå med den franske kunsten er at den vil frigjøre seg fra reglene og de strengt definerte motivene. Som Erik sier kunstnerne må ut av sine atelier og oppsøke naturen.

THOMESSEN

Du verden, Sofie. Du imponerer meg. Jeg kan se det er noe moderne over dette.

SOFIE

Jeg bruker ikke det tykke fete fargepålegget i den tyske kunsten. Velger heller lettere lysere farger, og en bredere pensel.

THOMESSEN

Du burde få dette på Høstutstillingen, Sofie!

SOFIE

Nei.

THOMESSEN

Hvorfor ikke? Du er god.

SOFIE

Jeg har dårlig erfaring med Høstutstillingen. Jeg hadde et bilde der for noen år siden.

THOMESSEN

Jeg tenker du fikk gode kritikker.

SOFIE

Ingen skrev et ord. Nei, onkel. Bildene mine er en ren atspredelse.

Det ropes på THOMESSEN fra en av tjenestepikene.

THOMESSEN

Du må ha meg unnskyldt.

THOMESSEN går inn. Tjenestefolket begynner å sette fram bord og stoler.

INGEBORG kommer opp til SOFIE

INGEBORG

God dag. Jeg skulle melde meg for Erik Werenskiold.

INGA

Du skulle melde deg for hvem?

INGEBORG

Erik Werenskiold. Han skulle tegne meg på sitt arbeidsværelse

Th. Kittelsen

INGA

Han skulle tegne deg?

INGEBORG

Ja, han likte stakken min og tegnet meg nede i Gvarvgata. Han ville gjøre tegningen ferdig.

INGA kommer og hvisker noe til SOFIE

SOFIE

Fikk du tilbud om penger.

INGEBORG

Jeg skulle få en krone, og har allerede fått femti øre.

SOFIE

(Plukker opp en mynt)

Se, her har du femtiøre. Ta med deg pengene og gå, er du snill.

INGEBORG går tvilrådig.

(ERIK WERENSKIOLD Har med tegneblokk og blyant.)

INGA

(Til SOFIE) Var det noe mer?

SOFIE

Nei, takk. Gå du bare inn.

WERENSKIOLD

(Til Sofie) Jeg var sikker på du lå og hvilte

SOFIE

Neida, jeg ser bare til at modellene dine får sin betaling.

WERENSKIOLD

Modellene?

SOFIE

Hun fikk sine femti øre.

WERENSKIOLD

Hva? Sendte du henne vekk!?

SOFIE

Ja. Du trenger ikke å se så overrasket ut.

WERENSKIOLD

Vi snakker om arbeidet mitt. Jeg har leveringsfrist og vi trenger penger.

SOFIE

Men Erik. Vi skulle hit til Neshrad og ha noen fine dager sammen. Du og jeg.

Th. Kittelsen

WERENSKIOLD

Du kveler meg, Sofie

SOFIE

Hvorfor tegner du ikke meg i stedet for disse tilfeldige unge jentene?

WERENSKIOLD

(Ser bildet til Sofie. Skifter tema.)

Hva er dette?

SOFIE

Nei, det er bare en liten atspredelse. (Rydder vekk bildet) Onkel oppmuntret meg.

WERENSKIOLD

Mm.

SOFIE

Men hvorfor henne?

WERENSKIOLD

Hun hadde så flott folkedrakt.

SOFIE

Jeg kan da også kle meg i folkedrakt.

WERENSKIOLD

Ja vel? Nå?

SOFIE

Ja, hvorfor ikke. Det henger en stakk her på Skrivargarden. Jeg låner den. Da venter du her.

WERENSKIOLD

Ja, vel kjære.

SCENE : Skrivargarden

Kittelsen kommer gående.

KITTELSEN

Erik Werenskjold, den store maler! Mein alte freund und Bruder

WERENSKIOLD

Vær hilset Kittelsen. Veldig hyggelig å se deg her.

KITTELSEN

Det var lenge siden.

WERENSKIOLD

Ja, en tre fire år siden. Det må ha vært i München? (Skifter tema) Gratulerer forresten. Hører du har giftet deg.

KITTELSEN

Takk. Ja, jeg har funnet mitt livs store kjærighet, min tvillingsjel, min reddende

The Kittelsen

engel, min Inga! Du aner ikke, Erik. Det er det beste som har hendt meg i mitt ellers traurige liv Og du og Sofie?

WERENSKIOLD

Jo, takk. Og dere bor ved Hvitsten nå?

KITTELSEN

Ja, helvete heller. Jeg kjøpte et lite hus der. Jeg angrer som en hund. Jeg tenker alvorlig på å emigrere til Amerika fortære enn ..

WERENSKIOLD

(Avbryter) Nå?! Trives du ikke?

KITTELSEN

Nei fy faen! Ikke med den banden der nede. Disse Bohemene. De er noen selvhøytidelige, arrogante, bedritne.. De kunne gjøre alvor av sitt 9ende bud og ta livet av seg hele gjengen.

WERENSKIOLD

Da er det godt å komme seg bort litt, Theodor.

KITTELSEN

(Tar fram tegneblokka)

Ja,ja, ja takk Erik. Godt å se deg. Telemark åpenbarer seg som et eventyr når en kommer opp over Kanalen.

WERENSKIOLD

Telemark er en gullgruve. Du kjenner sikkert bildene mine herfra?

KITTELSEN

Bondebegravelsen, ja og disse jentene som henger ved skigarden? Du har jo snart tegnet og malt gud og hvermann for ikke å si gud og hver-kvinne i hele Telemark!

WERENSKIOLD

Morsomt. Theodor. Ja, da. Nettopp. Skal ikke nekte for at bondekulturen har vært viktig for meg. Se på naturen her.

KITTELSEN

(Tegner)

Om jeg gjør. Jeg elsker jo naturen. Jeg lever jo av å se! Er det noe vi kan så er det å SE!

WERENSKIOLD

Se da på bygningene. Se på klesdraktene folk går med. Telemarkingene er som tatt ut av et eventyr.

KITTELSEN

Ja, når du sier det. Jeg møtte faktisk et vaskeekte Vasstroll på havna her i stad.

WERENSKIOLD

(Ler) Vasstroll på Gvarv!

KITTELSEN

(Blar fram skisse fra tegneblokka)
Ja, visst. Se her!

WERENSKIOLD

Mesterlig. Maken til kjøttetende figur har jeg aldri sett. Dette er mesterlig, Theodor!

KITTELSEN

Jo, takk. Men det er ingen som vil kjøpe arbeidene mine. Jeg selger ikke, Erik. Og ikke får jeg trykket dem heller! Faen i Helvete.

WERENSKIOLD

(Blar i Kittelsens skissebok) Men har du forsøkt å sende dem til Dybwad. Forleggeren. Han er jo så begeistret for arbeidene dine.

KITTELSEN

Ja, Gud bedre. Han plager meg bare med forandringer og evinnelige nye forslag.

WERENSKIOLD

(ser på tegningene) Har du noe mer?

KITTELSEN

Ja, vent litt. (blar i veska etter skisseblokk)

WERENSKIOLD

Hør her Theodor. Jeg har tenkt å stile et brev til Asbjørnesen.

De fordyper seg i skissene i det Stadskleiv og Egedius gjør entré.

STADSKLEIV

Vær helsa, min ærverdige læremester Werenskiold.
Vær helsa, Kittelsen!

WERENSKIOLD

Hvem er så denne unge karen?.

STADSKLEIV

Dere må helse på Halfdan Egedius fra Drammen. Se opp for dette talentet. Han er en trollmann med penn og pensel.

(Det hilses)

(Kittelsen på veg inn i Skrivargarden)
Hvor skal du?

KITTELSEN

Finne rommet mitt og skifte.

WERENSKIOLD

Hyggelig om du blir med på onkel Thomesens velkomstfest, Theodor.

KITTELSEN

Nei, Gud bedre.

WERENSKIOLD

Th. Kittelsen

Hvorfor ikke?

KITTELSEN

Jeg klarer ikke denne besteborgeligheten Jeg får utslett og pustevansker av det. Pustevansker.

WERENSKIOLD

Vel

KITTELSEN

Nei, jeg vil en tur påsetra

WERENSKIOLD

Skal du opp på stulen nå?

KITTELSEN

Ja, er det noe liv der oppe?

WERENSKIOLD

Sannelig om jeg vet. Men du deler vel noen drinker og litt småmat med oss før du drar.

KITTELSEN

Vel (sorti)

WERENSKIOLD

Så du har valgt deg Stadskleiv som læremester, Egedius.

EGEDIUS

Ja, han har tatt godt i mot meg her i Telemark.

WERENSKIOLD

(Til Egedius) Du har fått en sikker og klok lærer. Han er rett person til å føre deg inn i Telemarksmystikken. Bare forhør deg om huldre og troll.

STADSKLEIV

Eg har no voksi opp med slikt.

(OLE TOMMESEN 73 ÅR kommer ut med en gruppe folkedansere, en felespiller og servitører KOLDJOMFRUEN, DORTE og INGA. Det hilses.)

THOMESSEN

Velkommen velkommen. Forsyn dere alle sammen med glass. Skål for...må jeg kalle det: kunstnermøtet på Gvarv. Det er en stor glede å kunne hyse dere. Før å ære dere har jeg invitert noen av våre beste folkedansere til en liten oppvisning. Versågod!

Felespilleren spiller to slåtter og danserne danser. Dansen kulminerer med tre jenter med beltestakker i fridans.

Applaus. Thomesen betaler lederen for gruppa. De danser seg offstage.

EGEDIUS

(Begeistret)

Th. Kittelsen

For et fantastisk motiv. Dette må jeg male.

WERENSKIOLD

Det får du tidsnok tid til unge venn.

THOMESSEN

Så sant så sant! Det skåler vi for. Hipp hipp.

ALLE

Hurra!

WERENSKIOLD

(Forsøk på dialekt)

Det er snålt å være tilbake på Gvarv.

STADSKLEIV

Hvor er Sofie?

WERENSKIOLD

Hun kommer hvert øyeblikk.

(Entré Kittelsen kleddt for fjelltur. Har til hensikt å passere selskapet usett. Blir stoppet av Thomesen.)

THOMESSEN

Se her har vi Theodor Kittelsen også. Velkommen. Forsyn deg med glass.

KITTELSEN

Takk. Det er noe med det ansiktet.

WERENSKIOLD

Du gleder oss med ditt selskap, Theodor. Ta deg et glass!

KITTELSEN

Tiden går og det er gått noen år siden jeg var her sist. Jeg føler mest for å se meg litt rundt. Så langt har jeg sett havna her og det pyntelige borgerlige Gvarv.

(Pinlig taushet)

THOMESSEN

Det er da ikke dårlig bare det

KITTELSEN

Jo, men jeg vil gjerne få med meg noe av Telemarksmystikken mens jeg er her. Det yrer visst av eventyrmotiv her. (Har strømper som klør eller tilsvarende.) Svarte f...

THOMESSEN

Er det noe i veien?

WERENSKIOLD

Nei, vi tar en ny skål!

ALLE

Th. Kittelsen

Skål

STATSKLEIV

Du skulle ta deg en tur til Rjukan og Rjukanfossen. Der er eg viss på du finn troll.

THOMESSEN

Det er ikke bare troll i den fossen. Der vil du finne krefter for framtidens industri.

KITTELSEN

Det er bra vi kan se med ulike blikk. Det er ikke det jeg er her for nå.

THOMESSEN

Ja, nå er du her for å kaste glans i selskapslivet?

KITTELSEN

Nei, absolutt ikke. Ikke tal om.

WERENSKIOLD

Nei, nå er det tomt i glassene Inga.

KITTELSEN

Jeg er her for å se til mine røtter i Neshrad, mine røtter på farsiden og for å få puste. Puste inn ren seterluft.

Si meg. Er det noe liv på Damtjønntulen denne sommeren.

THOMESSEN

Ja, det skulle eg mene. Så vidt eg vet er det tre stulsjenter der oppe og passer dyra

KITTELSEN

Utmerket! Vi har tenkt meg en tur opp dit.

THOMESSEN

Nå? Men mine Herrer, dere vil vel ta del i min lille velkomstfest. Jeg har invitert alle stedets prominenser.

KITTELSEN

(Setter drinken i vranga. Får hosteanfall.) Du må ha oss unnskyldt, min gode Thomesen. Her er det litt for borgerlig å oppholde seg for enkle kunstnersjeler.

WERENSKIOLD

Skål for kunstnersjelene!

ALLE

Skål

THOMESSEN

Vel vel men jeg får vel by dere på noe.

KITTELSEN

Hva sier dere karer? På fylla med fiffen eller fjelltur i finværet ?

STADSKLEIV

Takk, det frister å bli med en tur

Th. Kittelsen

EGEDIUS

Samme her, om jeg kan være så fri

WERENSKIOLD

Nå skåler vi for herr Thomesen! Thomesens skål!

ALLE

Thomesens skål.

THOMESEN

Men vi må i det minste få by dere på noe i nisteskreppa deres.

(DORTE og KOLDJUMFRUEN sendes inn)

WERENSKIOLD

Det takker vi for.

STADSKLEIV

Skål

ALLE

Skål

KITTELSEN

(Studerer Thomesen.) Det er noe med det ansiktet. En pipe. Hold pipa sånn
(Arrangerer Thomesen). Få se fra siden. Ja da. Det var det jeg så. Her har vi selveste kongen i eventyret "Prinsessen som ingen kunne målbinde."

WERENSKIOLD

Du har helt rett...

THOMESEN

Det stemmer jeg satt som modell for Werenskiold. Det må vel være 10 år siden nå.

INGA

Vi var modeller. Dere har ikke glemt hvem som troner midt i bildet. Hva?

Taushet og allment hakeslepp

INGA

(Innsmigrende.) Hva sier du Erik?

WERENSKIOLD

Vel, jo...

THOMESEN

Inga, ikke nå igj....

INGA

(Avbryter) Du har da ikke glemt meg, Erik. (Begynner å ta av seg blusen og skjørtet. Under er hun selvfølgelig kledd som prinsessa på bildet.)

Th. Kittelsen

STADSKLEIV

Nå begynner det å bli fælt varmt her.

INGA

Det er varmere i glohaugen.

KITTELSEN

Jeg er helt målløs.

THOMESSEN

Vær snill, Inga. Ingen scener, er du snill.

INGA

Det var jo nettopp det ville ha, Erik. Du ba om å få tegne meg. Husker du?

WERENSKIOLD

(Ser kostymet hun bærer under) Ingen glemmer vel Inga som kongsdatteren

THOMESSEN

Hvordan var nå dette Erik. Jeg satt vel litt i bakgrunnen. Har vi en stol.

STADSKLEIV

Gi kongen en stol og en kappe!

WERENSKIOLD

(begynner å instruere) Kongen satt bak her. Kittelsen har allerede instruert dette.

THOMESSEN

(Ler) Jeg husker. (Setter seg bak bordet som Kongen.) Langpipa, slik.

WERENSKIOLD

Inga. Du stod vel...

INGA

Jeg vet. Jeg stod i sentrum her.

WERENSKIOLD

Du stod i sentrum, ja. Hele scenen blir til ved at en konge...

INGA

... hadde ei datter som var så vrien og vrang i ord at ingen kunne målbinde henne.

WERENSKIOLD

...og derfor lovte han...

THOMESSEN

.. Den som kan målbinde henne skal få prinsessa og halve kongeriket.

WERENSKIOLD

Det var nok av de som ville prøve seg.. Theodor.

KITTELSEN

La gå.

Th. Kittelsen

WERENSKIOLD

Torleiv.

(Nærmer seg INGA)

INGA

Fingrene av fatet, karer.

KITTELSEN

La gå.

WERENSKIOLD

Så la oss innføre Askeladden til høyre her. Slik. (Plasserer Egedius som Askeladden. Instruerer og skisser i det følgende.)

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

(Finner sekk med rekvisitter som INGA har plassert ved bordet)

God dag du, Prinsesse

INGA SOM PRINSESSA

God dag du igjen

Så du vil fri, du? Jeg ser vel den

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

Så godt og så varmt her. Ja det må jeg si

INGA SOM PRINSESSA

I glohaugen varmest. Se, der får du svi

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

Du lar meg vel steke skjæra mi?

Werenskiold instruerer både THOMESSEN, INGA og EGEDIUS

THOMESSEN

Erik, gjør meg evig

men ingen karikatur

WERENSKIOLD

(Dele med publikum)

Inga for en figur du har

Inga, for en natur

WERENSKIOLD fortsetter å skisse

INGA SOM PRINSESSA (til Askeladden)

Bi du nå litt. Jeg er redd at den sprekker

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

(Tar fram vidjespenning/ståltråd) *Jeg surrer rundt denne*

Jeg tenker det rekker.

INGA SOM PRINSESSA

Th. Kittelsen

Nei, den er for rom. Ha! Du slår ikke meg.

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

*Det kan så vel skje. Jeg slår inn en blei (Tar fram en kile)
Du lar meg vel steke skjæra mi?*

WERENSKIOLD forsetter å instruere sine modeller

THOMESSEN

*Erik, tegn en leder
Men ikke sær og sur*

WERENSKIOLD, KITTELSEN OG STADSKLEIV

*(WERENSKIOLD deler med sine kollegaer)
Inga for en figur du har
Inga, for en natur*

WERENSKIOLD forsetter å skisse

INGA SOM PRINSESSA (til Askeladden)

Fettet vil renne, din sleipe ål

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

*Det løser jeg fint. Jeg har tatt med en skål (Tar fram skålbrott)
Den holder jeg under så fettet jeg samler*

INGA SOM PRINSESSA

Er krocket i ord du, pass på før du ramler

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

*Ha ha du er morsom. Nei det vi'kke hende
Nei, jeg e'kke krocket, men se det er denne. (Tar fram bukkehorn)*

INGA SOM PRINSESSA

Har aldri sett maken

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

*Jo her ser du saken (Tar fram bukkehorn nummer to)
Du lar meg vel steke skjæra mi?*

WERENSKIOLD løsner på INGAS hår

THOMESSEN

*Erik, tegn en konge
i beste positur*

WERENSKIOLD, KITTELSEN OG STADSKLEIV

*Inga for en figur du har
Inga, for en natur*

INGA SOM PRINSESSA

Så du er utgått, du for å målbinde meg

Th. Kittelsen

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

*Nei, jeg er ikke utgått, jeg
men se denne utgått (Tar fram skosåle)*

INGA SOM PRINSESSA

(Lager bare lyder)

EGEDIUS SOM ASKELADDEN

Se det, du er utslått

KITTELSEN OG STADSKLEIV

Bravo!

WERENSKIOLD

(Faller på kne for INGA og justerer hoftene hennes)

Inga for en figur du har

Inga, for en natur

(SOFIE kommer iført Beltestakk.)

SOFIE

Erik!?

KITTELSEN

(Redder situasjonen – kysser henne)

Vær hilset, kjære Sofie. Vi skal til seters. La oss komme oss av gårde.

SOFIE

Til seters?

KITTELSEN

Vi trenger litt frisk luft. Mot Soria Moria slott. (Går)

SOFIE

Og du Erik?

WERENSKIOLD

Arbeid. Tidsfristen, Sofie. Du lovet full støtte, husker du? (Kysser henne på kinnet)

SOFIE

Men jeg har jo skiftet.

WERENSKIOLD

Du ser strålende ut

(DORTE og KOLDJOMFRUEN kommer ut med 4 skrepper med innmatpølser)

THOMESSEN

(Avbryter) La meg nå nøde dere på nye innmatpølser

WERENSKIOLD

Ja, takk for pølsene og gjestfriheten, Thomesen

Th. Thomsen

THOMESSEN
Vel bekomme.

(SOFIE blir stående igjen å se etter sin mann i "frys")

THOMESSEN
Kunstnere

THOMESSEN
*En kunstner kan male himmelen rød
Selv om han ser at den er blå
Og male fingre på en fot
Vi andre må se ting som de er
Og gjøre ting folk vil forstå
Og tale dumsinn midt i mot*

*En kunstner kan heve lønn for ånd
Og sette navnet sitt på luft
Og dikte orden inn i rot
Vi andre må jobbe for vårt brød
Og løse livet med fornuft
Eller bli dømt som idiot*

Sorti THOMESSEN. DORTHE og KOLDJOMFRUEN rydder

SOFIE
*Jeg gir ham støtte
Hva gir han meg
Når jeg gir ham av min tid
Jeg maler bilder
Han maler kunst
Når jeg gir ham av min tid
Eg ofrer livet
Hva ofrer han?
Når jeg gir ham av min tid*

*Men nå river følelsen meg
Ja, nå river følelsen meg
Han måtte gå sin vei, sin vei
Om han ville se, se hvem jeg er, men nå
Nå står en kvinne her
og vil han skal få
Se hvem jeg er. Se hvem jeg er*

INGEBORG (Inn tydelig skuffet)
*Som kongedotter så ung og gild
Om han ville teikne meg*

INGA (Også hun skuffet)
*Som kongedotter så ung og vill
Om han ville teikne meg*

INGEBORG

Th. Kittelsen

Med lyse lokkar så ven og snill

BEGGE

Om han ville teikne meg

INGEBORG

Men no river kjensla meg.

INGA

*Ja, nå river kjensla meg
Eg måtte gå min veg,*

INGEBORG

*min veg
Han skulle sjå,*

INGA

Sjå kven eg er, men no

INGEBORG

No står eg einsam her,

INGA

og ingen får sjå,

BEGGE

Sjå kven eg er .... Sjå kven eg er

INGEBORG

*Som kongedotter, som prinseviv
Om han ville teikne meg*

INGA

*Eg ville vekse, få evig liv
Om han ville teikne meg*

BEGGE

*No går eg einsam og kjensla riv
For han skulle teikne meg*

Entré ANNE OG TONE med geit

TONE (til INGEBORG)

Kor har du vore?

ANNE

Vi har leita etter deg. Vi har lova Far å gå rett til setra.

INGEBORG

Orsak

TONE

Th. Kittelsen

Er det noko gale?

INGEBORG

Nei, da

ANNE

Har det hendt noko? Du var så blid før i dag

INGEBORG

Nei. Lat oss gå mot setra. Vi skulle ha vore der alt.

ANNE OG TONE traller på setertrallen.

Sorti

SCENE : "En bondebegravelse"

(Fra venstre) Ragnhild Moen 44 år
(Bondebegravelse)

Lærer og klokker i Nes Christoffer
Gunheim 38 år (Bondebegravelse)

Hans Ibsen Moen 63 år
(Bondebegravelse)

Hans Gunheim (Bondebegravelse)
Anund Lindheim 72 år

(Bondebegravelse)

Rosemålar Knut Lindheimsmoen 78 år (Bondebegravelse)

Rollef Hansson Gunheim 38 år (Gutten med sverdet i Soria Moria slott)

Gunleik Kaasa 71 år (Bondebegravelse)

Ragnhild Moens tvillingdøtre: Kari og Ragnhild (begge 9 år) (passet Werenskiolds barn)

Seterjentene Tone, Anne og Ingeborg 15-17 år.

(Gvarv på veg til Nes kirke. Folk samler seg for å gå i kirken en søndag morgen.)

(Klokker Christoffer Gunheim har forsovet seg. Han kommer løpende mens han kler seg ferdig.)

HANS IBSEN MOEN

Hut-te-tu! Her lukter kristen manns blod!

Eg ser du er travel Christoffer Gunheim.

KNUT LINDHEIMSMOEN

(Spøker) Det er vel ikkje ein ny Bondegravferd du skal rekke.

CHRISTOFFER GUNHEIM

Nei, eg har bare forsova meg. Skal ringe inn for messe. Bondegravferda er vi vel ferdige med, Knut. Den henger trygt ramma inn, må vite.

RAGNHILD MOEN

Ja bondegravferd du. De har vel fått med dykk at sjølvaste Werenskiold har komme frå Paris og skal bu på Skrivargarden i sommar.

ROLLEV H. GUNHEIM

Th. Kittelsen

Ja, også har han storfint besøk av fleire kunstnarar. Eg høyrer både Kittelsen og Statskleiv er her.

KNUT LINDHEIMSMOEN

Det må være noe med Gvarv og Telemark som trekker dei hit.

CHRISTOFFER GUNHEIM

Ja, tenker du på rosemålinga di, Knut.

KNUT LINDHEIMSMOEN

Ja, det skal du sjå det er.

Inn kommer TONE, ANNE og INGEBORG med ei geit.

CHRISTOFFER GUNHEIM

Dette var noko å trekke i kyrkja med, jenter.

TONE

Vi skal ikkje i kyrkja i dag, lærar.

CHRISTOFFER

Nå?

ANNE

Far har sendt oss på setra.

CHRISTOFFER

Nå?

INGEBORG

Vi er seint ute. Skulle ha vore der i går.

HANS IBSEN MOE

Det er fint det jenter. At de held liv i setra, meiner eg. Det høyrer sommaren til.

ANNE

Det seier far også

CHRISTOFFER

Men la nå seterdrifta gå for seg i kristelige former. Eg har høyrte det er mykje som kan gå føre seg med karer på seterbesøk.

TONE

Kva meiner du?

CHRISTOFFER GUNHEIM

Det kan eg seie dykk...

Unge jenter på setra ein sumardag på hell

- Det vil De snart forstå

Vil freiste så mangt eit karbein mot kveld

- Ja sann mine ord

I karhugen bur

Der mange troll

Th. Kittelsen

*Dei vil smigre og fange ei jente i sitt garn
- Det vil De snart forstå
Der ulykka skjer venter jenta snart sitt barn
- Ja sann mine ord
I karhugen bur
Der mange troll*

*Dei vil leike og kjele, men leiken ende tar
- Det vil De snart forstå
Du snart blir ei mor med eit barn utan far
- Ja sann mine ord
I karhugen bur
Der mange troll*

CHRISTOFFER
Ingen karar på besøk!

STONE
Vi lover.

CHRISTOFFER
Ingen karer på besøk.

INGEBORG OG ANNE
Nei

(Ungjentene Kari og Ragnhild kommer med jordbær de har plukket)

GUNLEIK KAASA
Her har vi visst fleire travle jenter.

RAGNHILD MOEN
Hei, jentene mine.

KNUT LINDHEIMSMOEN
Det var flinke jenter det: Har de plukka så mykje markjordbær?

GUNHILD
Ja, Me har plukka på Dyrud garden.

KRISTIN
Vi skal levere bæra til byfolka...

RANDI
på Skrivargarden.

GUNLEIK KAASA
Får de godt betalt da for bæra, da?

RAGNHILD
Ja, vi er lova 25 øre for ein liter

ROLLEV H. GUNHEIM
25 øre?

KARI
Er det bra betalt.

ROLLEV H. GUNHEIM
Eg fikk nå betalt det dobbelte som modell for Werenskiold.

RAGNHILD
50 øre!

HANS IBSEN MOEN
Ja de betaler godt disse kunstnarane.

KNUT LINDHEIMSMOEN
Vi fekk noko slikt også for bondebegravelsen.

CHRISTOFFER
Jau.

KNUT LINDHEIMSMOEN
Eg kan hugse eg sto og kvilte meg på ein spade i berre skjorteermene. Det var lettjente pengar.

RAGNHILD MOEN
Men vi har no ikkje blitt kaksar nokon av oss, sjølv om fleire av oss var modeller for Werenskiold.

KNUT LINDHEIMSMOEN
Men vi heng blant kongar og finfolk på Riksgalleriet. Det er noko å tenkje på. Men sei meg, Rollev. Du har jo biletet ditt i Asbjørnsen & Moes eventyr bok.

ROLLEV
Det stemmer

KNUT LINDHEIMSMOEN
Ein ting er å hengje på galleri. Noko anna er å hamne mellom to permar og bli folkeeige!

ROLLEV
(Stolt) Eg stod modell til eventyret Soria Moria slott.

RAGNHILD MOEN
Du skal sjå vi blir eventyrfigurar alle i hop nå som alle kunstnarane er her. Kittelsen skal være ein trollmann til å teikne.

ANNE
Ja, tenk å få bli teikna av ein kunstnar!

TONE
Ja, når ein attpåtil tener 50 øre gangen på det.

Th. Kittelsen

INGEBORG

Eg skulle ønske de ville teikne meg. Eg ville bli ei flott kongedotter.

ANNE

Det finnes da fleire eventyr med tre prinsesser. Vi kunne stille alle tre.

STONE

Anund. Du kjenner da Werenskiold ganske godt.

ANUND

Jau?

ANNE

Har han ikkje budd hos deg?

ANUND

Jau?

INGEBORG

Du kunne vel legge inne et godt ord for oss.

ANUND

Jau...?

RAGNHILD MOEN

Nå synes eg de skulle komme dykk på setra før Christoffer her trekker dykk til kyrkja.

HANS GUNHEIM

Og du Christoffer skulle vel ringe i klokkene snart.

CHRISTOFFER

Himmel og hav! Ja eg må springe med ein gong!

(Løper av gårde. Sorti gruppa med mennesker. Tilbake seterjentene.)

SCENE : Telemarksjenter

INGEBORG

Vel vel. Vi hadde vel ikkje blitt teikna av nokon kunstnarar likevel.

INGEBORG

*Som kongedotter så ung og gild
Som epleblomen så ljøs og mild
Med lyse lokkar og mjølke hud
Eg står på vollen i all mi skrud*

SETERJENTENE

*Su de li tam ta tå su del dei
Sam ta da su di då*

ANNE

*Som jomfru ren er av trollet røva
Og Askeladden er satt på prøva*

Th. Kittelsen

*Kom hent meg no i frå fjellet sort
Og rid meg ut på ein gangar fort*

SETERJENTENE

*Su de li tam ta tå su del dei
Sam ta da su di då*

STONE

*Få sitte høgt på ein isbjørn kvit
Lat friarane gå like hit
Og fri til meg mens eg hard og klår
Vil gje dei avslag og hjartesår*

SETERJENTENE

*Sudeli tamda då di sudelidei
Sudeli tamda då di sudelidei
Tadudi damda då di dudadå
Ti dudi damdadå di dudadå*

(Jentene går med geita. Vi hører kirkeklokkene ringe.)

SCENE : Innleggen

(Werenskiold, Kittelsen, Egedius, Stadskleiv kommer gående.)

KITTELSEN

Mine, kjære venner. Her er vi ved like ved Innleggen hvor farbror Ivar bor. Hvis dere ser i den retningen. (peker). Jeg ville gjerne dere skulle se det.

WERENSKIOLD

Fascinerende!

(Begynner å rable påblokka si.)

STADSKLEIV

Hadde verda villa det annleis, kunne du ha vaksi opp her du, Theodor.

WERENSKIOLD

Så det er her du har dine røtter

KITTELSEN

Min oldefar kom hit på 1790 tallet. Sønnen hans gifta seg til Ivarssonetta frå Bø.

STADSKLEIV

Ja der har du slekt mi au. Theodor og eg er tremenningar.

EGEDIUS

En kunstnerslekt, med andre ord.

WERENSKIOLD

Og far din ble født her, Theodor?

KITTELSEN

Th. Kittelsen

Født på Kaasa. Far reiste herfra og slo seg ned som kjøpmann i Kragerø der eg er født og oppvokst.

WERENSKIOLD

Men skal vi komme oss på stulen.

KITTELSEN

Gå i forveien dere. Så kommer jeg etter.

(Sorti i to retninger.)

SCENE: Pesta

(Stemningen og musikken blir uhyggelig. Entre kor av bondefolk. Vi hører noen fjerne kråkeskrik. Over scenen kommer PESTA gående med en rive.)

KOR (mens koret + Werenskiold, Egedius og Stadskleiv synger faller en og en om)

*Hvem kommer der borte i blodrødt skjørt
fillet og traset stygg og fæl
Fjeset gustent gult og rynket
fult av blålige svarte flekker*

PESTA

*Været er bra
Trist og mørkt
Limen tar så det skvetter*

*Sope hver krok sope sope
Tiden er knapp alle må med
Slutte med raking sope sope
Sope det rent, sted etter sted
Ah, Ah, Ah, Ah*

KOR

Ah, ah, Pesta kommer

PESTA

*Været er bra
Trist og mørkt
Limen tar så det skvetter*

*Soper hver krok soper soper
Sakte men sikkert jeg tar deg til sist
Limen tar alle soper soper
Rotner og visner deilig og trist*

KOR

Ah, ah, Pesta kommer

PESTA

*Været er bra
Trist og mørkt
Limen tar så det skvetter*

Th. Kittelsen

*Soper hver grend sope, sope
Sope hver bygd, sope den ren
Sope vekk livet sope sope
Sope det vekk som råte på gren*

Entré Kittelsen

KITTELSEN

Pesta!? Min uhyggeligste skapning! Hva gjør hun her...

(Oppsøker Pesta. Han snakker til henne mens han lager en skisse.)

Vær hilset gamle krok. Jeg kjenner jeg fra Skåtøytida. Jeg tegnet deg i Lofoten. Liten, mager og kroket. Ansiktet gulgrønt med prikker. Øynene skjeler mørke urolige og dypt i skallen. Rett som det er kommer et uhyggelig glimt i dem før de virre til alle kanter. Hodet rokker opp og ned. Munnen skarp og bitter.

Nei, kom deg vekk. Her har jeg mine røtter. Her skal det leves. Her skal det være liv. Her skal det ikke sopes. Sop heller deg selv og den svartedauen du står for.

(PESTA på veg ut)

PESTA

*Sope hver krok sope sope
Gammel som ung, bonde som prest
Ensom jeg vandrer, sope sope
Ingen vil hilse døden som gjest*

Kusma og Krilla

(To rare kjerringer. Den ene, Kusma, er svært rund og ler i ett sett en rar og høylytt latter. Hun ler så munnen går helt på skakke. Av og til må hun dra den på plass. Den andre, Krilla, er mager med røde prikker. Hun ser sur og gretten ut. De kommer fra høyre)

KUSMA

(Ler) Det er pokker'n slikt mas jeg skal ha med den kjeften min.

KITTELSEN

(Fra venstre etter å ha jaget PESTA. Tegner.)
God dag, er slike folk ute og farer

KUSMA

(Ler) Hi hi hi, Jo vi er da det da, måtta

KITTELSEN

Det er et fint vær i dag, ...

KRILLA

(Surt) Det har de sagt hver evige kjeft, vi har møtt

(Pinlig pause)

KUSMA

(Voldsom latter) Du kjenner nok ikke oss igjen?

Th. Kittelsen

KITTELSEN

Neimen om jeg gjør.

KUSMA

(Latter) Nei det er nok rimelig det. En gang i gamle dager, da du var ganske liten, var vi da fine venner. Du husker vel ho Kusma og ho Krilla, hæ? (Latter) Vi har kjent både far din og mor din.

KITTELSEN

Å nei herregud. Kommer dere også!

KRILLA

(Surt) Ja jeg synes jeg ser det.

KUSMA

(Ler voldsomt) Ja, moro var det! Men du har vel ikke bruk for oss nå mer, måtta. Ja, du får leve så vel da, for nå skal vi bort i nabogården her. Jeg skal skakksette mange kjefter, og ho Krilla skal pønte og raudprikke en hel del unger..

(KUSMA og KRILLA labber ut)

Entré WERNSKIOLD, EGEDIUS OG STADSKLEIV

STADSKLEIV

Litt av noen kvinnebekjennskaper du har. (Pause) Går det bra med deg?

EGEDIUS

Vi ble nesten skremt.

WERENSKIOLD

Det må eg si.

KITTELSEN

Ja, de dukker opp litt her og litt der. Folkekultur, eller hva Erik?

WERENSKIOLD

Du har rett. Folkekulturen er ikke bare glansbilder. Den har sine vrengebilder også, og dem er du mester for, Theodor.

Forsøk på å muntre opp KITTELSEN:

EGEDIUS

Men la oss nå gå inn i skogen og naturen. Den er vel så rik på motiver som folkekulturen.

STADSKLEIV

Ja, la oss det og se hvem som finner det flotteste motivet.

Vi går litt hver for oss og samles på stulen.

(Alle finner fram tegneblokk og blyant. Sorti unntatt Kittelsen. Werenskiold kommer tilbake)

WERENSKIOLD

Theodor Kittelsen

Du, Theodor. Jeg har lenge ått med noe i tankene. Jeg har forfattet et anbefalelsesbrev stilet til Peter Christen Asbjørnsen. Ber deg lese gjennom det. Venter på deg oppe i bakkene.

Sorti

KITTELSEN

Leser

”Min gode venn Peter Christen Asbjørnsen. Jeg henvender meg til deg i anledning illustrasjoner til din Eventyrbog for børn.” Jeg vil få anbefale Theodor Kittelsen som illustratør . Han er kvikk i oppfattelsen og har en vill, eiendommelig og oppfinnsom fantasi. Du må virkelig se hans illustrasjon av Vasstrollet til eventyret Fiskersønnen. Skal be han sende deg noen tegninger. Jeg har i lengre tid hatt den tanke at han skulle være mann til å gjøre de side av deres eventyr som ingen av oss andre enn har kunnet. Nemlig den rent fantastisk skapende. Vurderer ham grundig. Deres hengivne venn Erik Werenskiold.”

Det rusler og tusler

KITTELSEN (kommer frem til publikum)

Har brukt mitt blikk

Har gått og sett

Å tegne det har falt meg lett

Som smeden smir

Mitt motto er for hver figur

”er tegnet efter sin natur”

På mitt papir

Går du rundt i skog og fjell

Og vet du ikke tror på troll

La fantasien for en stund

Få slippe fri fra din kontroll

Strek for strek jeg fanger dem

Og henter eventyret frem fra fjell og ur

Alt fødes av mitt åpne sinn

På vei i eventyret inn i vår natur

SCENE : Trollet

(Kittelsen ser seg omkring og tegner på blokka si. Det dukker opp et troll bak ham.)

TROLL

Hvem er det som stjeler min lind og min fugl?

KITTELSEN

Ha ha! Nå er vi der igjen. Eventyret ”Gullfuglen”. La meg se... Tyv tror hver mann stjeler, men det blir ikke andre hengt enn de som ikke stjeler rett

TROLL

Hvem er det som vil stjele min hest og mitt biksel?

KITTELSEN

Hold det uttrykket er du snill...Flott.

Th. Kittelsen

*Stjele hest og biksel, sier du? Det var nå egentlig et annet troll som sa det.
Hver mann stjeler, men det blir ikke andre hengt enn de som ikke stjeler rett*

TROLLET

Aaargh...

KITTELSEN

Mitt gode troll. De susende graner og furuer har vi stirret opp i som barn. Vi har fulgt de mektige stammer med øyne og med sjel, har klatret opp mellom de sterke vridde armer og havnet i de høyeste topper, i de svingende susende topper, der oppe i det deilige blå.

Når solen gikk ned, bredte ensomheten og stillheten seg over de lange moer, tyst og tett. Det var, som om de ikke våget å dra pusten, som om skogen lå i stille taus forventning. Da hamret det i vårt hjerte. Vi ville ha mer, vi tigget og bad om eventyr, sterke ville eventyr, for oss fattige barn.

Og skogen gav oss eventyret.

Stort og stilt kom det smygende, som på bløte tyløse katterføtter.

Alt, som før stod forstenet stille begynte å røre på seg.

Der borte springer en fjellknaus frem. Undring og angst samlet seg om den:

Den fikk øyne...tok til å le'e på seg... vandret i stående stillhet like mot oss! Og vi frydet oss i angsten, vi elsket den!

Det var skogtrollet. I sitt eneste store øye bar han fram for oss all den uhygge og redsel, alt det gull og glimmerglans, som vår barnesjel forlangte.

Så, du skal ha takk du skogtroll for de deilige grøss du gir meg. Jeg kjenner dem selv i voksen alder. Hva skulle jeg gjort uten.

TROLLET

Nå kommer jeg og tar deg

KITTELSEN

Nei, du finner vel en større og fetere enn meg å kappes med. Jeg skal til seters og spise meg fet på innmatpølse.

TROLLET

Så gå da!

(Sorti Kittelsen)

SCENE : Setra

(Ingeborg, Tone og Anne kommer til setra.)

INGEBORG

Det er godt å være her opp igjen.

ANNE

Nå skal vi ha ein fin sumar.

ANNE

Og sjå! All den fine myrduna. Fine kvite dotter overalt.

Th. Kittelsen

STONE

Kanskje dei kan komme til nytte som i eventyret.

INGEBORG

Kva meiner du?

STONE

De har vel lest Asbjørnsen og Moe og Eventyret om prinsesse Snøhvit og Rosenrød?

ANNE

Fortel?

STONE

Det var ein gong ei dronning. Ho hadde 12 søner og ynskte seg så veldig ei dotter. Ei trollkvinne kunne love henne ei dotter mot at sønene blei i trollkvinnas fangenskap. Denne prinsessa fekk namnet Snøhvit og Rosenrød. Snøhvit og Rosenrød veks opp i einsemd. Ein dag ville ho vinne sine brør tilbake og fri dei frå forbanninga.

INGEBORG

Kva her det med myrdun å gjere?

STONE

For å fri brørne måtte ho sanke myrdun:

*Får ikkje tale
Får ikkje le
Får ikkje gråte
Får ikkje fred*

*Sanke myrdun og
Karde spinne
Så en trolldom kan forsvinne
Prinsene flyger som ender*

*Sanke myrdun og
Veve klippe
Så en trolldom de kan slippe
Prinsene flyger som ender*

*Sanke myrdun og
Sy 12 luer
Fjerne trolldommen som kuer
Prinsene flyger som ender*

*Sanke myrdun til
Kluter, trøyer
Trollskapen den varer drøyer
Prinsene flyger som ender*

PRINSESSE SNØHVIT OG ROSEN RØD

(Synger)

Får ikke tale

Får ikke le

Th. Kittelsen

*Får ikke gråte
Får ikkje fred*

ANNE

Det var da ille.

PRINSESSE SNØHVIT OG ROSENRØD

*På mine brødre det hviler trolldom
Hver morgengry må de fly av sted som
12 ville ender mot ukjent sted.
Jeg vil befri dem og gi dem fred.*

Sanke myrdun og

Karde spinne

Så en trolldom kan forsvinne

Prinsene flyger som ender (Hun hysjer)

TONE

Hysj. Det kommer nokon. Eg kan tydelig høyre at nokon er på veg.

INGEBORG

Kven kan det være på ein søndag her oppe.

ANNE

(løper for å lytte meir) Det høyses ut som vi får besøk av to karar. Dei seier dei vil ta seg ei matpause på setra og hente kaffivatn i bekken frå Tveitvatna.

TONE

Kva skal vi gjøre. Vi har lova Christoffer ikkje å ha karar på besøk.

INGEBORG

Du lova

TONE

Ikkje tull da, Ingeborg. Vi får sikkert skjenn om nokon finn ut at vi tek i mot karfolk her. Vi må forsøke å jage dei. Få dei til å gå sin veg.

ANNE

Korleis ville du klare det.

TONE

Ja, korleis skal vi klare det....?

Jo! De husker vel historia om Halvor Steinkaasa og innmatspølsa.

INGEBORG

Ja, den gamle skrømtesoga.

TONE

Ja, vi forsøker å lure frå dei nista. Så fortel vi dei at det spøker her. Og så farar de sin veg.

ANNE

Høyres arti ut. Men korleis vil du stele nista frå dei?

Th. Kittelsen

STONE

Du sa dei ville ta matpause her på setra, og at de ville hente seg kaffeavatn i bekken. Om den eine går etter vann lokkar eg og Ingeborg på den andre. Legg dei igjen skreppene sine spring du, Anne bort og tek nista og gøymer den i lyngen.

ANNE

Men, kva om dei ikkje legg igjen nista?

INGEBORG

Da må vi finne på noe anna, men hysj. Nå kjem dei. Vi må gøyme oss.

(Jentene gjemmer seg.)

WERENSKIOLD

Puh. Se her er Damtjønnsetra. Godt å få følge igjen opp alle bakkene Theodor

KITTELSEN

(Jobber med en skisse mens han går.) Ja, men hvor ble det av Egedius og Stadskleiv?

WERENSKIOLD

Mens du stod og laget skisser nede i Storskåtet, bestemte de seg for å forsøke en annen rute opp hit.

KITTELSEN

Ja vel. Storskåtet ja... Du så vel det flotte trollet der nede.

WERENSKIOLD

Nei, men jeg så mange flotte naturdetaljer.

KITTELSEN

Synd du ikke så trollet. Jeg gjorde noen skisser. Se her.

Werenskiold studerer tegningen.

WERENSKIOLD

Jeg må si jeg har funnet min overmann når det gjelder troll. Jeg gjorde det rette valget med å få deg til å illustrere Asbjørnsen og Moe.

KITTELSEN

Ja, man må se trollene for å tegne dem skikkelig.

WERENSKIOLD

Det skal være visst at du ser dem. Overalt!

KITTELSEN

Fikk du noe på blokka di?

WERENSKIOLD

Jeg skisset en hare.

KITTELSEN

The Kittelsen

Hmm! Så du virkelig denne.

WERENSKIOLD

Jeg har tegnet harer før. Man kan få mye ut av en harelabb.

(Tar en harelabb ut av lomma.)

KITTELSEN

Ha ha. Du jukset.

WERENSKIOLD

La gå, men skal vi få oss litt å spise, Theodor. Skal jeg gå og hente kaffevann?

KITTELSEN

Ja, gjør det Erik. Vi legger vel fra oss skreppene her.

De legger skreppene i lynget utenfor setra. Werenskiold har med kaffekjele og går etter vann.

KITTELSEN

(Til publikum) Tenk, jeg har en følelse av at far var mye her som liten. Jeg undrer meg over hvorfor han valgte Kragerø og kremmerlivet fremfor denne idyllen. Se hvilken rikdom vi kunne omgitt oss med. Og tenk hvilken fattigdom vi havnet i.

KITTELSEN

*Far, jeg søker det som du en gang forlot
Far, det du la i fra deg vil jeg ta i mot
Far, se hvilken rikdom du reiste i fra
Ditt barndommens Soria Moria*

*Far, du søkte byen for salg og butikk
Mens jeg søker skogen for nøkker og troll og mystikk*

*Far, ditt talent var av annet slag
Far, drevet fram av annet fag
Fra salg med brennevinsdunst
Jeg søker annen kunst*

*Far, jeg søker det som du en gang forlot
Far, det du la i fra deg vil jeg ta i mot
Far, se hvilken rikdom du reiste i fra
Ditt barndommens Soria Moria*

Tar på ny opp skisseblokka og ser etter nye motiv. Rabler noe ned.

TONE OG INGEBORG (offstage)

*Su de li tam ta tå su del dei
Sam ta da su di då*

KITTELSEN

Skal se det er huldre her opp også. Snakk om hell.

(Kittelsen går etter lyden. Han forsvinner. Anne kommer inn. Snapper pølsene ut av

Th. Kittelsen

sekkene til Kittelsen og Werenskiold. Hun gjemmer dem i lynget ved setra. Går tilbake til gjemmestedet sitt. Werenskiold kommer tilbake med kaffevann. Han tenner et lite "bål" (løses med lys) og henger kaffekanna over bålet. Kittelsen kommer tilbake.)

WERENSKIOLD

Der er du.

KITTELSEN

Jeg ble lokket på av noen huldre her borte.

WERENSKIOLD

(Ler) Huldre!? Ja, du så de vel sikkert også.

(Roter i skreppa si etter nistepølsa.)

KITTELSEN

Skulle gjerne sett mer.

WERENSKIOLD

Nei, skulle du sett. Pølsa er borte. Jeg kan ikke ha mista den.

(Kittelsen ser i sin skreppe.)

KITTELSEN

Ingen pølse her heller. Noen må ha hatt lange fingre her.

(De to karene tar seg en liten runde og kommer tilbake med seterjentene "etter ørene".)

WERENSKIOLD

Så det er dere som har tatt pølsene våre. Hm!?

(Jentene drar litt på det.)

INGEBORG

Neeei.... Det vil seie.....

TONE

Det spøker her. Det er sant. Vi hørte ein lyd og var sikker på at det var ein seternisse.

ANNE

Ja, vi måtte gøyme oss for den.

INGEBORG

Den kjem sikkert tilbake. Og det er nok best de går så fort de kan til bygda.

KITTELSEN

Interessant.

WERENSKIOLD

Ut med sannheten nå jenter. (Til Ingeborg) Har ikke vi...?

Th. Kittelsen

KITTELSEN

Vent! Dette kan jeg like.

STONE

Men blir de ikkje redde da. Dette er skummelt..

KITTELSEN

Ikke det spøtt.

INGEBORG

Tro meg. Det er nissen som har tatt pølsene dykkar. Det har den gjort før også.

KITTELSEN

Bravo!

ANNE

Det spøker her.

KITTELSEN

La oss høre.

STONE

Det var Halvor Steinkaasa fra Midtre Dyrud.

STONE

Han skulle opp hit å sanke sauer i fjellet på oppdrag for oberst Rye.

INGEBORG

Og mat hadde han fått hos Signe Dyrud.

ANNE

Og det gildaste i skreppa var spekepølsa.

INGEBORG

Innmatspølsa, i tillegg til flatbrød, smør og ost.

KITTELSEN

Skulle tru det var nista vår dere snakker om.

STONE

Halvor kom seg opp hit og var sulten.

ANNE

Først fyrte han opp i grua.

INGEBORG

Så gjekk han til bekken frå Tveitvatna etter kaffevann.

WERENSKIOLD

Høres kjent ut.

STONE

Tilbake i stulen kokte han kaffe og sette seg ved vindaugget. Så tok han fram maten

Th. Kittelsen

frå sekken og sette den på bordet.

INGEBORG
Flatbrødet.

ANNE
Lefsa

INGEBORG
Smøret

ANNE
...og osten

TONE
Men hvor var innmatpølsa. Sjølve godbiten. Den kunne han ikkje finne.

INGEBORG
Han lette og lette og blei meir og meir fortvila.

ANNE
Han var sikker han hadde tatt den med

KITTELSEN
Nettopp. Det var vi også.

INGEBORG
Til slutt gav han opp.

TONE
Han kunne ikkje anna enn å ta til takke med det han hadde på bordet. Men.....
I det han skulle be sin bordbønn..

ANNE
I Jesu namn

TONE
Kom det et skrik frå mjølkebua i naborommet og gjennom døra...

INGEBORG
kom spekepølsa som et skot

ANNE
...og trefte Halvor midt i skallen.

TONE
Han løp fort inn i bua

INGEBORG
Hei der!

TONE
Men der var det ingen...

Th. Kittelsen

INGEBORG

(Pause) Da grøste Halvor...

TONE

For spekepølsa var det tatt ein stor bit av.

INGEBORG

Så her er det ikkje trygt for nissar og skrømt

WERENSKIOLD

Nei nei. Vi får vel ta oss ned igjen vi da, sultne som vi er. (Til Kittelsen) Synd når vi kunne ha laga noen fine tegninger her oppe. Farvel da!

(Skal til å gå.)

INGEBORG

Teikningar! Teikningar, jenter! Det er Werenskiold. Han skulle teikne...

ANNE

De er ikkje tilfeldigvis eventyrteiknarar?

KITTELSEN

Det er vel ikke fritt for at vi er det.

ANNE

Oi! Vi skulle akkurat til å koke graut. Og de er vel svoltne som de seier.

TONE

Ja, kan vi by dykk på graut?

WERENSKIOLD

Ja, det var da sjenerøst.

KITTELSEN

Vil dere spandere grøt på to bestjålne vandringskarer?

INGEBORG

(Hvisker noe til de andre jentene) De skal få graut... mot at de teiknar oss.

KITTELSEN

Avtale. Ikke sant, Erik?

WERENSKIOLD

Nå er det visst ikke så skummelt her lenger. Jo da, dette kan vi være med på.

(De setter seg ned og finner papir og tegneblyanter.)

TONE

Anne og Ingeborg. Jeg begynner på grøten og så kan vi jo bytte på å røre.

INGEBORG

Takk, Tone.

Th. Kittelsen

(Ingeborg og Anne svinser og svanser og forsøker å finne ”den rette måten å stå modell på for kunstnerne. Kunstnerne tegner.)

INGEBORG

*Som kongedotter så ung og gild
Som epleblomen så ljøs og mild
Med lyse lokkar og mjølke hud
Eg står på vollen i all mi skrud*

ANNE OG INGEBORG

*Sudeli tamda då di sudelidei
Sudeli tamda då di sudelidei
Tadudi damda då di dudadå
Ti dudi damdadå di dudadå*

WERENSKIOLD

*La meg se deres skjorter med broderi
Vis meg beltene vide, og stakken sid*

KITTELSEN

*I skogen bor der et troll så stygt
At ingen lenger kan gå der trygt*

ANNE

*Som jomfru ren er av trollet røva
Og Askeladden er satt på prøva
Kom hent meg no i frå fjellet sort
Og rid meg ut på ein gangar fort*

ANNE OG INGEBORG

*Su de li tam ta tå su del dei
Sam ta da su di då*

(Anne går inn for å røre grøt. Tone kommer ut.)

WERENSKIOLD

*Vis meg skautets mønster og brettekant
Få se, få se der, så interessant*

KITTELSEN

*Ei hulder danser i lyng en dans
Og logrer vilt med sin halesvans*

TONE

*Få sitte høgt på ein isbjørn kvit
Lat friarane gå like hit
Og fri til meg mens eg hard og klår
Vil gje dei avslag og hjartesår*

TONE OG INGEBORG

Sudeli tamda då di sudelidei

Th. Kittelsen

*Sudeli tamda då di sudelidei
Tadudi damda då di dudadå
Ti dudi damdadå di dudadå*

WERENSKIOLD

*På min tegning vil jeg ha allting med
Så løft litt på stakken og la meg se*

(Sangen og dansen stopper brått.)

TONE

Eg trur lærer Christoffer Gunheim har rett i at vi ikkje skulle ta i mot karar her.

WERENSKIOLD

Unnskyld. Det var ikke slik ment. Jeg ville så gjerne bare få med alle detaljene på de flotte stakkene. Ingenting annet.

ANNE

(Kommer ut med grøten)
 Grauten er klar.

TONE

Anne..

INGEBORG

(Avbryter) Men fyrst må vi få sjå teikningane.

ANNE

Ja!

WERENSKIOLD

De må jo få se tegningen.

KITTELSEN

Det er rett og rimelig

(Werenskiold gir dem sin tegning. Jentene ser overivrige på den og men blir skuffet.)

INGEBORG

Men dette er jo bare teikningar av korleis vi er og ein masse detaljer av kledda våre.

WERENSKIOLD

Hva mener du?

INGEBORG

Dette er jo ikkje ein teikning av kongedøtrar. Vi trudde de ville teikne oss som prinsesser..

TONE

(Til Kittelsen)

Er du klar med din teikning?

(Tone får se den. Spenningen går over i sinne.)

The Kittelsen

TONE

Han har teikna oss med.....med....bukkebein! (Freser) Bukkebein! Sjø!

(De andre jentene får se. Tone river tegningen i stykker.)

WERENSKIOLD

Der tror jeg vinnertegningen røyk.

INGEBORG

Først teiknar han fyrste oss bare slik vi er.

TONE

Og så teiknar han andre oss slik vi i kvart fall ikkje er.

ANNE

(Til Werenskiold og Kittelsen)

Nå blir det ikkje graut på nokon av dykk.

INGEBORG

Nei. Ser det ut som vi har bukkebein kanskje? Hm!?

(Alle tre jentene løfter på stakkene.)

INGEBORG

Kallar de dette bukkebein?

WERENSKIOLD

(Ler)

Du fikk dem jammen til å løfte på stakkene, Theodor. Det fikk ikke jeg til.

KITTELSEN

I jøsse navn!

(De to stjalne innmatpølsene kommer farende og treffer Werenskiold og Kittelsen.)

WERENSKIOLD

Hei! Her kommer visst litt av hvert for dagen!

KITTELSEN

Pølsene våre

(Stadskleiv og Egedius kommer fra stedet der pølsene ble gjemt.)

STADSKLEIV

Vi kom bak setra her og moret oss over opptrinnet. Mens vi gjorde noen skisser snublet vi over pølsene. De lå gjemt i lynget her.

EGEDIUS

De lignet veldig på våre pølser.

WERENSKIOLD

(Til jentene)

Th. Kittelsen

Det kan se ut som dere skylder oss både mat og en forklaring på dette.

KITTELSEN

Jeg tror mer at hulderfingre har vært på færde her enn nisseføtter.

INGEBORG

Unnskyld. Vi ville bare skremme dykk litt.

STONE

Ja, unnskyld. Vi lova å ikkje ha karar på besøk

ANNE

Men når vi fyrst har det får vi by dei på graut. Det har vi rikelig av. Alle saman.
Kom inn!

(Alle inn unntatt Kittelsen og Werenskiold)

KITTELSEN

Erik. Kom hit. Jeg tror det blir en fin kveld. Bare se på lyset her. I kveld må vi jakte på nøkken i tjernet.

WERENSKIOLD

Ja, la oss det.

KITTELSEN

Ja, du kjenner vel nøkken

WERENSKIOLD

Ja?

KITTELSEN

(synger)

Nøkken er lumsk.

Den jager ditt liv.

Når solen går ned. Vær på vakt

Den skaper seg om

Blant liljer og siv

I dypet den driver sin jakt

Nøkken

(Entré Askeladden)

ASKELADDEN

Nøkken er lumsk.

Den jager ditt liv.

Når solen går ned. Vær på vakt

Den skaper seg om

Blant liljer og siv

I dypet den driver sin jakt

Nøkken er lumsk

På tjernet en båt

Den tar deg til dypet et sted

Der går prammen lekk

Th. Kittelsen

*Du synker, blir våt
En slimete arm drar deg ned*

*Nøkken venter i tjernet
Nøkken er svær
Gå ikke for nær*

*Nøkken venter i tjernet
Husk vær på vakt
Husk hva jeg har sagt*

PRINSESSA

*Nøkken er lumsk.
Den jager ditt liv.
Når solen går ned. Vær på vakt
Den skaper seg om
Blant liljer og siv
I dypet den driver sin jakt*

+ ASKELADDEN

*Nøkken er lumsk
Ved tjernet en hest
Den gresser ved bredden så hvit
Du søker dens rygg
Men vær ikke trygg
I dypet, den driver deg dit*

(Entré ensemblet. KITTELSEN fullfører Nøkkenbildet.)

*Nøkken fanget i tjernet
Med fantasi
På et maleri*

*Nøkken fanget i tjernet
En inspirasjon
På ny for hver generasjon*

(Etter applausen viser Nøkken seg for publikum i tjernet)

*Roar A. Klever Bøye
SELJORD 6. Februar 2010*